

NÅR ET MENNESKE DØR

- PRAKTISKE
INFORMATIONER
TIL DE PÅRØRENDE

Udarbejdet af:
Aalborg, Aarhus og Viborg stifter – juridisk afdeling

1. udgave 2018

DØDSFALDET

**Folkekirken er
begravnelsesmyndighed i Danmark.**

DØDSANMELDELSEN

En afdød skal enten begravnes eller brændes.

Reglerne gælder for alle, uanset om afdøde var medlem af folkekirken og uanset afdødes trosretning.

Som pårørende til afdøde skal du udfylde en digital anmodning med NemID på **borger.dk**.

På anmodningen skal du oplyse,

- Om afdøde skal begravnes eller bisættes (urnenedsættelse)
- Om afdøde var medlem af folkekirken
- Om en præst skal medvirke til begravelsen
- Dato og tid for begravelsen
- Hvor afdøde skal begravnes/urnen sættes ned
- Om afdøde var dansk statsborger

Begravelsesmyndigheden afgør, om begravelsen kan gennemføres, sådan som det er ønsket på anmodningen.

Begravelsesmyndigheden sender som udgangspunkt afgørelsen til din E-Boks og underretter Skifteretten om dødsfaldet.

Du kan klage over begravelsesmyndighedens afgørelse til skifteretten.

Du kan se på **sogn.dk**, hvilket sogn afdøde tilhørte, og hvilken præst der er begravelsesmyndighed.

DØDSATTESTEN

En sygehuslæge skal skrive en dødsattest, når en person dør i Danmark.

Du kan selv kontakte den afdødes praktiserende læge, hvis vedkommende er død hjemme.

Du kan også kontakte lægevagten.

BEGRAVELSESFORM

Du skal tage stilling til, hvor afdøde skal stedes til hvile.

Her kan du se, hvilke muligheder der er:

- **Kirkegården:** Der er både kommunale og kirkelige kirkegårde, men begge kirkegårde er for alle trosretninger. Du kan købe et gravsted eller et urnegravsted på kirkegården. Der er også skovkirkegårde. Skovkirkegårdene er typisk kommunalt ejede og har kun urnegravsteder.
- **Kolumbarium:** Kolumbarium er betegnelsen for en urnehal. Betegnelsen skyldes, at urnerne er anbragt i rækker af nicher, hvorved urnehallen kommer til at minde om et dueslag. Du kan finde kolumbarier i mange af de større byer.
- **Urnemure:** Urnemuren er en form for videreudvikling af kolumbariet, hvor urnemuren er dannet i en mur og lukkes med en stenflade (fx en marmorplade). Urnemure findes på flere kirkegårde i landet, herunder i Nørresundby, Aalborg, København, Nykøbing Falster og Svendborg.
- **Privat grund:** Har du en grund på 5.000 kvadratmeter eller derover, kan du søge om tilladelse til at nedsætte en urne på din private grund. Du må ikke opsætte gravsten eller markering på området. Biskoppen skal give tilladelse til urnenedsættelsen.

Du kan finde stiftets navn på **sogn.dk** under fakta om sognet.

- **Spredning af aske over havet:** Askespredningen skal foregå over åbent vand, det vil sige over havet eller over større fjorde eller bugter. Det er de efterladte, som skal sørge for at få asken spredt, og spredningen af asken skal foregå på en måde, der ikke vækker opsigt. Det er ikke tilladt at sænke urnen med aske i havet. Det er ikke tilladt at sprede asken over en sø. Det er ikke tilladt at sprede asken over landjorden. Spredning af aske over havet kræver ikke tilladelse.

- **Deling af aske:** Du kan også få din aske delt, fx sådan at en del spredes over åbent hav, mens en del sættes ned på en kirkegård. Biskoppen skal give tilladelse til delingen.

Du kan finde stiftets navn på **sogn.dk** under fakta om sognet.

BEGRAVELSESTIDSPUNKT

Begravelsen eller ligbrændingen skal ske senest 8 dage efter dødsfaldet. Skal der gå længere tid, skal du ansøge begravelsesmyndigheden om forlængelse.

Begravelsen kan ske på hverdage, men kan også ske om lørdagen.

Du aftaler det nærmere tidspunkt med præsten.

DET ØKONOMISKE

Hvis afdøde skal begravnes på en kirkegård, er der udgifter forbundet med dette.

Gravstedet skal vedligeholdes i den periode, hvor man ikke kan bruge gravstedet til andre begravelser. Dette bliver kaldt fredningsperioden. Fredningsperioden er minimum 20 år for kister og 10 år for urner. Du kan se fredningstiden for kirkegården i kirkegårdsvedtægten.

Hvis du køber retten til et gravsted, hvor der skal foretages vedligehold, er det hovedreglen, at du selv kan vedligeholde gravstedet. I nogle tilfælde, som fx plænegravsteder, er det dog kirkegårdens personale, der foretager vedligeholdelsen. Dette bliver kaldt obligatorisk vedligeholdelse. De obligatoriske ydelser kan man ikke fravælge.

Der vil blive fremsendt en faktura fra kirkegården for nedsættelsen af kisten eller urnen samt et tilbud for vedligeholdelse fra GiasCentret. Både fakturaen og tilbuddet er udarbejdet af kirkegården.

Priserne bliver fastsat årligt af provstiudvalget i det pågældende provsti. Provstiets navn kan du finde på **sogn.dk** under fakta om sognet. Priserne for vedligeholdelse af gravsteder må ikke overstige de faktiske omkostninger, som kirkegården har ved at vedligeholde gravstederne. Dette gælder uanset, om det er en frivillig aftale eller en obligatorisk aftale.

Du kan henvende dig til kirkegårdskontoret i det sogn – på mindre kirkegårde graveren – hvor afdøde skal begravnes og aftale et møde. Her kan du få gratis vejledning til at vælge et gravsted samt få oplyst priserne.

Du vil desuden få en regning for bedemandens assistance, hvis du benytter dig af en bedemand.

Du kan søge om begravelseshjælp fra kommunen, hvis dødsboet er blevet udlagt til dig. Du kan læse mere på **borger.dk**.

Nogle fagforeninger og pensionsordninger giver et tilskud til begravelsen. Du bør derfor altid give afdødes fagforening og pensionsordning besked om dødsfaldet.

TRANSPORTEN

Ved mange kirkegårde kan kisten blive opbevaret i kapellet.

Bedemanden kan stå for opbevaring og transport af afdøde.

En bedemand tager typisk 1000 kroner for de første 10 kilometers kørsel med rustvognen.

Du kan også selv køre den døde i lighuset. Du må gerne køre med et lig, blot du ikke er usømmelig med liget. Kisten må altså ikke stikke ud af bagagerummet, men kan du have kisten i bilen eller i en lukket trailer, er det i orden.

HØJTIDELIGHEDEN

Hvis en præst skal medvirke til begravelsen, vil begravelses-handlingen blive fastlagt af præsten sammen med dig og eventuelle andre pårørende. Højtideligheden vil i disse tilfælde ske i kapellet eller kirken. Præsten hjælper dig med at finde salmer og give sjælesorg.

Hvis en præst ikke skal medvirke til begravelsen, kan begravelsen ske fra kirkens kapel. Her står du selv for at finde salmer og tale.

Du må også gerne holde højtideligheden i et forsamlingshus, i en gildesal eller i haven derhjemme blot, at højtideligheden foregår sømmeligt.

Du kan bestille blomsterne til kisten ved kirkegården, en blomsterhandler, eller du kan bede nogen om at hjælpe med at pynte kisten.

Du kan sætte en dødsannonce i den lokale eller landsdækkende avis.

Bedemanden kan mod et honorar hjælpe med bestilling af blomster og annonce.

